

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	0

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirketi
AYKOME	: Altyapı Koordinasyon Merkezi
ÇEVKO	: Çevre Koruma ve Ambalaj Atıklarının Değerlendirme Vakfi
İZBAŞ	: İzmir İlçe Belediyeleri Turizm Gıda Organizasyon Reklam Yayıncılık Yemek Akaryakıt İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükümünde Kararname
MKEK Hurdasan A.Ş.	: Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Hurdasan Anonim Şirketi

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	1
Tablo 2: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	2
Tablo 3: 2017 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	2
Tablo 4: 2017 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	3
Tablo 5:01.01.2016 – 31.12.2017 Arası Sosyal Denge Tazminatı ve Tavan Tutarları	22
Tablo 6: 2886 Sayılı Kanuna Göre İhale Yoluyla Kiraya Verilen Taşınmazlar	37
Tablo 7: Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına ve Amatör Spor Kulüplerine Tahsis Edilen Taşınmazlar	40

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Bornova Belediyesinde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzey açısından dağılımı aşağıda Tablo 1’de, bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzey açısından dağılımı ise Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Kalemleri	2015	2016	2017	Değişim Oranı (%) (2017/2015)
PERSONEL GİDERLERİ	40.653.633,14	46.546.078,35	50.737.484,03	24,80
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.285.096,75	7.421.385,22	8.258.063,40	31,39
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	105.396.525,34	129.662.780,29	152.362.375,88	44,56
FAİZ GİDERLERİ	866.385,92	1.952.989,58	2.746.829,39	217,04
CARİ TRANSFERLER	7.544.319,64	9.771.512,18	11.328.229,69	50,16
SERMAYE GİDERLERİ	46.837.693,12	44.776.412,69	25.716.995,33	-45,09
SERMAYE TRANSFERLERİ	2.412.598,63	38.360,63	2.811.785,30	16,55
BORÇ VERME	3.143.753,00	4.702.224,40	7.012.709,39	123,07
YEDEK ÖDENEKLER	-	-	-	-
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI	213.140.005,54	244.871.743,34	260.974.472,41	22,44

Bornova Belediyesinde 2017 mali yılı içerisinde toplam 260.974.472,41 TL bütçe gideri yapılmıştır. 2015 yılı baz alındığında, Bütçe Giderlerinde %22,44 oranında bir artış olmuştur. En yüksek artış %217,04 oranı ile Faiz Giderleri kaleminde gerçekleşmiştir. Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler ve Borç Verme kalemlerinde yıllar itibarıyla artış yaşanırken, Sermaye Transferleri kaleminde 2016 yılındaki azalışı müteakiben 2017 yılında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 2: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Kalemleri	2015	2016	2017	Değişim Oranı (%) (2017/2015)
VERGİ GELİRLERİ	83.945.240,07	95.105.317,84	99.473.344,19	18,50
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	3.546.195,95	6.460.061,79	11.181.190,32	215,30
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	12.547.141,76	9.132.400,50	6.586,03	-99,95
DİĞER GELİRLER	103.130.079,50	117.434.650,42	135.011.774,55	30,91
SERMAYE GELİRLERİ	106.000,00	4.758.615,25	1.352.259,68	1175,72
RED VE İADELER (-)	-	-	-	-
TOPLAM	203.274.657,28	232.891.045,80	247.025.154,77	21,52

Bornova Belediyesinde 2017 mali yılı içerisinde toplam 247.025.154,77 TL gelir elde edilmiştir. 2015 yılı baz alındığında, Bütçe Gelirlerinde %21,52 oranında bir artış olmuştur. Vergi Gelirleri, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve Diğer Gelirler kalemlerinde yıllar itibariyle bir artış yaşanırken, Sermaye Gelirleri kaleminde 2016 yılındaki ciddi artış sonrasında 2017 yılında 2016 yılına göre azalış gerçekleşmiştir. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler kaleminde ise yıllar itibariyle ciddi bir azalış gerçekleşmiştir.

Tablo 3: 2017 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Ekonomik Kod	Hesap Adı	Bütçe İle Tahmin Edilen (A)	Gerçekleşen Bütçe Gideri (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (B/A)
1	PERSONEL GİDERLERİ	51.114.232,25	50.737.484,03	99,26
2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	8.510.651,98	8.258.063,40	97,03
3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	159.655.230,47	152.362.375,88	95,43
4	FAİZ GİDERLERİ	2.800.000,00	2.746.829,39	98,10
5	CARİ TRANSFERLER	10.868.799,00	11.328.229,69	104,23
6	SERMAYE GİDERLERİ	52.551.086,30	25.716.995,33	48,49
7	SERMAYE TRANSFERLERİ	0,00	2.811.785,30	-
8	BORÇ VERME	3.000.000,00	7.012.709,39	233,76
9	YEDEK ÖDENEKLER	14.250.000,00	-	-
	BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI	302.750.000,00	260.974.472,41	86,20

2017 mali yılında bütçe giderleri gerçekleşme oranı %86,20 olmuştur. Bütçe giderlerinin tahmin edilenden az gerçekleşmesinin en önemli sebebi, Sermaye Giderleri kaleminin tahmin edilenden oldukça düşük seviyede gerçekleşmesidir.

Tablo 4: 2017 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gelir Türü	2017 Yılı Gelir Bütçesi (A)	2017 Yılı Net Tahsilatı (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (B/A)
VERGİ GELİRLERİ	115.210.000,00	99.473.344,19	86,34
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	8.178.000,00	11.181.190,32	136,72
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	7.800.000,00	6.586,03	0,08
DİĞER GELİRLER	134.970.000,00	135.011.774,55	100,03
SERMAYE GELİRLERİ	19.143.000,00	1.352.259,68	7,06
RED VE İADELER (-)	-301.000,00	-	0,00
TOPLAM	285.000.000,00	247.025.154,77	86,68

2017 mali yılında bütçe gelirleri gerçekleşme oranı %86,34 olmuştur. Bütçe gelirlerinin tahmin edilenden az gerçekleşmesinin sebepleri, Vergi Gelirleri, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler ile Sermaye Gelirleri kalemlerinin tahmin edilenden az gerçekleşmesidir. Özellikle Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler kaleminde tahmin edilen rakamın sadece %0,08'i; Sermaye Gelirleri kaleminde ise tahmin edilen rakamın sadece %7,06'sı gerçekleşmiştir. Öte yandan Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler ise (-) 301.000,00 olarak tahmin edilmesine rağmen hiç gerçekleşmemiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde, 247- Sermaye Taahhütleri Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhesabe Yönetmeliği'nin 185'inci maddesinde;

“Hesabın işleyişi

MADDE 185 – (1) Sermaye taahhütleri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Sermaye taahhüt tutarları bu hesaba alacak, ilgili malî duran varlık hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Yerine getirilen sermaye taahhüt tutarları bir taraftan bu hesaba borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

...” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, sermaye taahhüt tutarlarının 247- Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilmesi, bu taahhütler yerine getirildiğinde ise ilgili tutarların 247- Sermaye Taahhütleri Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde, 03.01.2017 tarih ve 37 sayılı Belediye Meclis kararında, İZBAŞ İzmir İlçe Belediyeleri Turizm Gıda Organizasyon Reklam Yayıncılık Yemek Akaryakıt İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine 4.890.313,38 TL tutarında nakdi sermaye artırımını yapılmasına karar verildiği; ancak bu tutarın 247- Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken 320- Bütçe Emanetleri Hesabına alacak kaydedildiği görülmüştür. 03.11.2017 tarih ve 351 sayılı Belediye Meclis kararında ise, İZBAŞ'a 1.767.598,46 TL tutarında nakdi sermaye artırımını yapılmasına karar verildiği; ancak bu tutarın 247- Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken 320- Bütçe

Emanetleri Hesabına alacak kaydedildiği görülmüştür. 2017 yıl sonu itibariyle, Belediyenin İZBAŞ'a sermaye taahhüdünde bulunup ödemediği tutar 1.087.598,46 TL'dir.

Bu itibarla, 2017 yıl sonu bilançosunda 247- Sermaye Taahhütleri Hesabı 1.087.598,46 TL alacak kalanı vermesi gerekirken 247- Sermaye Taahhütleri Hesabının bilançoda yer almamasına; 320- Bütçe Emanetleri Hesabının ise olması gerekenden 1.087.598,46 TL tutarında fazla alacak kalanı vermesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Meclisimiz tarafından, Belediye İştiraklerimize nakdi sermaye artışlarına ilişkin muhasebe kayıtları oluşturulurken, ödemesi ileriki tarihlerde yapılacak nakdi sermaye ödemeleri, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına alınarak bu hesaptan iştiraklere ödeme yapılmaya başlanmıştır. Bu bulguya uygun olarak muhasebe kayıtları tutulmaya başlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulgu konusuna iştirak edilmekle birlikte cari dönemden sonra yapılan işlemlerin bulguda belirtilen 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 2017 yıl sonu bilançosunda 247- Sermaye Taahhütleri Hesabı 1.087.598,46 TL alacak kalanı vermesi gerekirken 247- Sermaye Taahhütleri Hesabının bilançoda yer almamasına; 320- Bütçe Emanetleri Hesabının ise olması gerekenden 1.087.598,46 TL tutarında fazla alacak kalanı vermesine neden olunmuştur.

BULGU 2: Fazla ve Yersiz Tahsilatlara İlişkin Olarak Emanetler Hesabının Kullanılması Gerekirken Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılması Nedeniyle Bazı Mükellef Hesap Kartlarının Negatif Bakiye Vermesi

Fazla ve yersiz tahsilatlara ilişkin olarak 333- Emanetler Hesabının Kullanılması gerekirken 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanıldığı; bu nedenle bazı mükellef hesap kartlarının negatif bakiye verdiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 262'nci maddesinde;

“Hesabın işleyişi

MADDE 262 – (1) Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

...

4) Bütçe gelirleri hesabına alacak kaydı suretiyle tahsil olunan paralardan fazla veya yersiz olarak tahsil edildiği yılı içinde anlaşılmal bir taraftan bu hesaba alacak, 600-Gelirler Hesabı veya ilgili diğler hesaplara borç; diğler taraftan, 805-Gelir Yansıtma Hesabına alacak, 810-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, fazla veya yersiz olarak tahsil edildiği yılı içinde anlaşılmal tutarların 333- Emanetler Hesabına alacak, 600- Gelirler Hesabı veya ilgili diğler hesaplara borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde; Belediye tarafından yersiz tahsilat yapıldığı anlaşıldığında, yersiz tahsilat tutarının 333- Emanetler Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak, 600- Gelirler Hesabına borç kaydı yapıldığı görülmüştür. Yersiz tahsilat tutarı ilgili kişiye iade edildiğinde ise 600- Gelirler Hesabına ikinci defa borç, 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydı yapılmıştır. Tahsilat yapıldığında 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılmış olup yersiz tahsil edilen tutar iade edilirken ikinci defa 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılması nedeniyle, yersiz tahsilat yapılp parası iade edilen kişilere ait mükellef hesap kartlarının negatif bakiye verdiği görülmüştür.

Bu itibarla, 2017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonuçları tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ve 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bu bulguya ilişkin Mükerrer çalışan ve otomatik olarak muhasebe sistemine yansıyan hesapların düzeltilmesi ile yersiz tahsilat yapılp parası iade edilen kişilere ait mükellef hesap kartlarının negatif bakiye vermemesi için gerekli veri sisteminde düzenlemelerin yapılması için Bilgi İşlem Müdürlüğümüz ile gerekli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulgu konusuna iştirak edilmekle birlikte cari dönemden sonra yapılan işlemlerin bulguda belirtilen 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonuçları tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ve 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Kamulaştırılan Arsaların, Arazi ve Arsalar Hesabına Kaydedilmesi Gerekirken Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi

Bornova Belediyesi tarafından kamulaştırılan arsaların 250- Arazi ve Arsalar Hesabına kaydedilmesi gerekirken 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 189'uncu maddesinde;

“Hesabın işleyişi

MADDE 189 – (1) Arazi ve arsalar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Bütçeye gider kaydedilmek suretiyle edinilen arsa ve araziler, maliyet bedeli üzerinden bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutar 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

...

3) Üzerine inşaat yapılmak suretiyle veya başka şekillerde arsa ve arazi vasfı ortadan kaldırılarak başka bir maddi duran varlığa dönüştürülen veya eklenen arsa ve araziler, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, tespit edilen yeni değeri üzerinden ilgili maddi duran varlık hesabına borç, varlığın kayıtlı değeri ile yeni değeri arasında olumlu fark varsa tutarı 600-Gelirler Hesabına (olumsuz fark varsa tutarı 630-Giderler Hesabına borç) alacak kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, kamulaştırılan arsaların 250- Arazi ve Arsalar Hesabına borç kaydedilmesi, adı geçen arsaların başka bir maddi duran varlığa dönüştürülmesi halinde ise tespit edilen yeni değeri üzerinden ilgili maddi duran varlık hesabına borç, arsanın kayıtlı değeri ile yeni değeri arasında olumlu fark varsa tutarı 600-Gelirler Hesabına (olumsuz fark varsa tutarı 630-Giderler Hesabına borç) alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde, yol yapımı için kamulaştırılan arsaların

250-Arazi ve Arsalar Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedildiği görülmüştür.

Bu itibarla, 2017 yılı sonu bilançosunda 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 250- Arazi ve Arsalar Hesabında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bornova Belediyesi tarafından kamulaştırılan arsaların 250 Arazi ve Arsalar hesabına kaydedilmesi gerekirken 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedilmiş denilmektedir. Ancak Muhasebe kayıtlarımızda bu tür kayıtlarımızın henüz kamulaştırma işlemleri bitmediği için 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedilmiştir. Örneğin hukuki el atma, fiili el atma vb davalarda mahkeme bedel tespit etmekte bizimde bir üst mahkemeye verilen kararın bozulmasın ve dava açılabilmesi için bu bedeli icra müdürlüklerine yatırmamız gerekmektedir. Belediyemiz adına da bu parsellerin tescili olmayıp taşınmaz icmaline kayıt edilemediği için bu hesaplarda kayıtları tutulmuştur. Ancak bu kayıtlar sizin bulgunuza istinaden 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabından 126 Depozito ve teminat hesaplarına hesap düzeltme kaydı yapılarak kayıt yapılacaktır. Belediyemiz adına tescil edildikten sonrada da 250 arazi ve Arsalar hesabına alınacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında Belediye adına bu parsellerin tescili olmayıp taşınmaz icmaline kayıt edilemediği için 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kayıt yapıldığı, 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına hesap düzeltme kaydı yapılarak kayıt yapılacağı ifade edilmiştir. İdarece gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmekle birlikte cari dönemden sonra yapılan işlemlerin 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 2017 yılı sonu bilançosunda 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında hataya neden olunmuştur.

BULGU 4: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Bornova Belediyesi tarafından çeşitli kurum ve kuruluşlara tahsis edilen arsa ve bina niteliğindeki taşınmazların Net Değer Hesabı'na kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 188' inci ve 189'uncu maddelerde açıklanmıştır. "Hesabın İşleyişi" başlıklı 189'uncu maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında aynen:

“5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'te 252 Binalar Hesabı ise 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. “Hesabın İşleyişi” başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası aynen:

“(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.”

Şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği Belediyenin tahsis ettiği taşınmazları, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arsa ve Araziler Hesabı ile Binalar Hesabına alacak ve Net Değer Hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının ise Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir. Bornova Belediyesi'nce çeşitli kurum ve kuruluşlara arsa ve binaları içeren toplam 59 adet taşınmazın tahsis edildiği ancak söz konusu kayıtların yapılmaması nedeniyle ilgili hesapların doğruyu ve gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında diğer kurumlara tahsis edilen taşınmazların muhasebe kaydı ile ilgili gerekli düzeltmelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulguya iştirak edilmiş olmakla ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı bildirilmekle birlikte, bu mahiyette bir işlem henüz gerçekleştirilmediğinden bulguda ifade edildiği üzere tahsis edildiği halde buna ilişkin muhasebe işlemlerinin yapılmaması sonucu Arsa ve Araziler ile Binalar Hesabı, buna ilişkin Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve Net Değer Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bornova Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İzmir Büyükşehir Belediyesi AYKOME Tarafından Bornova İlçe Sınırları İçerisindeki Sokaklarda Yapılan Kazılardan Tahsil Edilen Gelirlerin Bornova Belediyesine Aktarılmaması

İlçe sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan kazılardan tahsil edilen gelirlerin AYKOME tarafından Bornova Belediyesine aktarılmadığı, Belediyeye aktarılması gereken tutarın tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 80'inci maddesinde;

“İmar ile ilgili harçlar:

Madde 80 – İmar mevzuatı gereğince aşağıda belirtilen harçlar belediyece tahsil olunur.

...

d) Zemin ve yol kanal açma izni verilmesi, yapım ve yıkım artığı malzeme ile toprak kazısının taşınması için belediyelerce yer gösterilmesi ve bu yerlerin tesviyesi "Zemin Açma İzni ve Toprak Hafriyatı Harcına",

... tabidir.” hükmü yer almaktadır.

15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 8'inci maddesinde;

“Görev ve yetkileri

MADDE 8 – (1) AYKOME, büyükşehir dâhilindeki alt yapı hizmetlerini etkili ve koordinasyon içinde yürütmek amacıyla;

...

f) Alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verir ve buna ilişkin bedeli belirler.

...” hükmü, aynı Yönetmeliğin 14'üncü maddesinde;

“Hesabın oluşumu ve geliri

MADDE 14 – ...

(3) Büyükşehir (Değişik ibare:RG-25/4/2014-28982) ve ilçe (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre büyükşehirlerde, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ilgili ilçe belediyesine aktarılması gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde; ilçe sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan kazılardan tahsil edilen gelirlerin AYKOME tarafından Bornova Belediyesine aktarılmadığı, Belediyeye aktarılması gereken tutarın tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, 2017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonucu tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ile 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Alt yapı kazı izinleri mevcut durumda müdürlüğümüz tarafından verilmemekte söz konusu izinler 5216 sayılı Büyükşehir belediyesi Kanununun 8. ve 9. maddeleri, İçişleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği ve İzmir büyükşehir Belediyesi Altyapı Koordinasyon Merkezi Kuruluş, Görev, Çalışma ve Usulleri Uygulama Yönetmeliği esasları çerçevesinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki altyapı hizmetlerine esas iş ve işlemler İzmir Büyükşehir Belediyesi Altyapı Koordinasyon Merkezi tarafından yürütülmektedir. Buna göre denetim raporundaki bulgu 7 ile ilgili İzmir Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmalar yapılmaktadır" denilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulgu konusuna iştirak edilmekle birlikte cari dönemden sonra yapılan işlemlerin bulguda belirtilen 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonucu tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ile 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Kalkınma Ajansı Paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından İzmir Kalkınma Ajansına ödenen katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlemek yerine 830 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğini düzenleyen 276'ncı maddesinde aynen;

“Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.” hükmü,

Hesabın işleyişini düzenleyen 277'nci maddesinde ise;

“Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu maddelere göre; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir. Bütçe gelirleri üzerinden ilgili mevzuata göre hesaplanıp aktarılan ajans payları bu hesapta muhasebeleştirilmelidir.

Ancak Belediyede 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği 2017 yılı içerisinde İzmir

Kalkınma Ajansına ödenen 938.613,32 TL tutarındaki katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği anlaşılmıştır.

Bu hesabın kullanılmaması neticesinde mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı içinde İzmir Kalkınma Ajansına ödenecek pay 363 Kamu İdareleri Payları hesabında izlenmeye başlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulgu konusuna iştirak edilmekle birlikte cari dönemden sonra yapılan işlemlerin bulguda belirtilen 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 2017 yıl sonu bilançosunda 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Kamu Kurumlarının Yüklenicilerinden ve Vakıf Üniversitelerinden Yapı Kullanma İzni Harcı ile Diğer Ücretlerin Alınmaması

Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversitelerine verilen yapı kullanma izin belgeleri nedeniyle yükleniciler ile vakıf üniversiteleri adına tahakkuk ettirilmesi gereken yapı kullanma izni harcı ile diğer ücretlerin tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 80'inci maddesinde;

“İmar ile ilgili harçlar:

Madde 80 – İmar mevzuatı gereğince aşağıda belirtilen harçlar belediyece tahsil olunur.

...

f) Yapı kullanma izni verilmesi işleri "Yapı Kullanma İzni Harcına" tabidir.” hükmü yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine ekli Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 7'nci maddesinde;

“Madde 7 - Sözleşme bedeline dahil olan giderler

7.1. Taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri vb giderler ile ulaşım, sözleşme kapsamındaki her türlü sigorta giderleri sözleşme bedeline dahildir. İlgili mevzuatı uyarınca hesaplanacak Katma Değer Vergisi

sözleşme bedeline dahil olmayıp, İdare tarafından Yükleniciye ödenir.” hükmü, aynı Yönetmeliğe ekli Tıp İdari Şartnamelerin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı maddelerinde;

“Teklif fiyata dahil olan giderler

İsteklinin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderleri teklif fiyatına dahildir.

...” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, yapı kullanma izni verilmesi işlerinin yapı kullanma izni harcına tabi tutulması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerin bu Kanuna göre gerçekleştirdikleri yapım işlerinde, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderlerin yükleniciler tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde; kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversitelerine verilen yapı kullanma izin belgeleri nedeniyle yükleniciler ile vakıf üniversiteleri adına tahakkuk ettirilmesi gereken yapı kullanma izni harcı ile diğer ücretlerin tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

Bu itibarla, 2017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonucu tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ile 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “*Kamu Kurumlarının Yüklenicilerinden ve Vakıf Üniversitelerinden Yapı Kullanma İzin Harcı ile Diğer Ücretleri Alınmamasına ilişkin olarak kamuya ait tesislerin harç, vergi vb. ödemeleri yapmalarına ilişkin herhangi bir mevzuat hükmü bulunmamasına karşın, Sayıştay’ın bulgusu gereğince 2014 ten bugüne değin verili bulunan toplam 25 adet yapı kullanma belgesine ait harç ve ücretler tarafımızca hesaplanarak ilgili kurumlardan tahsilinin sağlanması için iş ve işlemlere başlanmıştır.*” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında kamuya ait tesislerin harç, vergi vb. ödemeleri yapmalarına ilişkin herhangi bir mevzuat hükmü bulunmadığı iddia edilmişse de; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 80’inci maddesinin birinci fıkrasında yapı kullanma izni verilmesi işleri yapı kullanma izni harcına tabi tutulmuş; aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında ise Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı

Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun Hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler, ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler, Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde yapılan Yapı ve Tesisler Yapı Kullanma İzni Harcından müstesna tutulmuştur.

Bu itibarla, mevzuatta istisna tutulmayan yapılara yapı kullanma izni verilmesi işlerinin yapı kullanma izni harcına tabi tutulması gerekmektedir.

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığının 22.02.2012 tarihli ve B.07.1.GİB.4.35.17.02-032-211 sayılı, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 03.01.2017 tarihli ve 90792880-175.02.02.07[2016/125]-1629 sayılı, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 30.04.2012 tarihli ve B.07.1.GİB.4.34.18.01-175.02[Ek-1-2012/7-1.3.4398]-1494 sayılı özelgelerinde de, kamu kurumlarının ve vakıf üniversitelerinin yapı kullanma izni harcı ile diğer ücretlerden muaf tutulduğuna dair bir mevzuat hükmünün bulunmadığı, bu nedenle bu kuruluşlardan yapı kullanma izni harcı ile diğer ücretlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine ekli Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 7'nci maddesi ile aynı Yönetmeliğe ekli Tip İdari Şartnamelerin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı maddeleri gereğince 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerin bu Kanuna göre gerçekleştirdikleri yapım işlerinde, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderlerin yükleniciler tarafından ödenmesi gerekmektedir.

İdare cevabında "2014 ten bugüne değin verili bulunan toplam 25 adet yapı kullanma belgesine ait harç ve ücretler tarafımızca hesaplanarak ilgili kurumlardan tahsilinin sağlanması için iş ve işlemlere başlanmıştır" denilmiş olup cari dönemden sonra yapılan işlemlerin bulguda belirtilen 2017 yıl sonu mali tablolarındaki hataları düzeltmemesi nedeniyle; 2017 yıl sonu faaliyet sonuçları tablosunda Gelirler ile Faaliyet Sonucu tutarlarında; 2017 yıl sonu bilançosunda ise 12- Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ile 59- Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

BULGU 4: Toplu İş Sözleşmesine, Mevzuatta Belirlenen Tavan Tutarın Üzerinde Sosyal Denge Tazminatı Ödeneceğine Dair Hükümler Konulması

01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan TÜM BEL-SEN ile Bornova Belediyesi arasında yapılan Toplu İş Sözleşmesine, mevzuatta belirlenen tavan tutarın üzerinde sosyal denge tazminatı ödeneceğine dair hükümlerin konulduğu görülmüştür.

375 sayılı KHK'nın ek 15'inci maddesinde;

“(Ek: 4/4/2012-6289/33 md.) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda ngrlen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 32'nci maddesinde;

“Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması

Madde 32 – (Değişik: 4/4/2012-6289/22 md.)

27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz.

Yapılacak sözleşme, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanır ve sözleşme süresi hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemez. Mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde de toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmeye dayanılarak yapılan demeler kazanılmış hak sayılmaz.

...” hükmü, aynı Kanunun geçici 14'üncü maddesinde;

“Geçici Madde 14- (Ek: 4/4/2012-6289/30 md.)

15/3/2012 tarihinden önce 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi kapsamındaki idareler ile ilgili sendikalar arasında toplu iş sözleşmesi, toplu sözleşme, sosyal denge sözleşmesi ve benzeri adlar altında imzalanan sözleşmelerin uygulanmasına, söz konusu sözleşmelerde öngörülen sürelerin sonuna kadar devam edilebilir. Anılan sözleşmelerin uygulanmasına devam edildiği dönem için 32 nci madde hükümleri çerçevesinde ayrıca sözleşme yapılamaz. Söz konusu sözleşmeleri 31/12/2015 tarihinden önce sona eren veya mevcut sözleşmeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra karşılıklı olarak feshedilen kapsama dahil idareler, sözleşmelerinin sona eriş veya fesih tarihini izleyen bir ay içinde sözleşmelerin sona erdiği veya feshedildiği tarih ile bu Kanunda öngörülen toplu sözleşme dönemi sonuna kadarki dönemle sınırlı olmak üzere üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri çerçevesinde sözleşme yapabilir. Ancak 32 nci madde uyarınca toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarın, unvanlar itibarıyla ilgili personele söz konusu sözleşmeler uyarınca yapılmakta olan ortalama aylık ödemenin altında kalması halinde; üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri esas alınarak 31/12/2015 tarihine kadar uygulanabilecek sözleşmelerde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanan sözleşme uyarınca unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutar tavan olarak esas alınabilir. Bu şekilde yapılacak ödemeler kazanılmış hak sayılmaz.

...” hükümleri yer almaktadır.

23.08.2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin dördüncü bölümünün 1’inci maddesinde;

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM HİZMET KOLUNA İLİŞKİN TOPLU SÖZLEŞME

Sosyal denge tazminatı

Madde 1- (1) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanununun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100’üdür. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek

tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir.

(2) Sosyal denge sözleşmesi imzalayan sendikanın üyesi olmayan kamu görevlilerinden aynı unvanlı personelden alınacak aidatın iki katma kadar taraf sendika sosyal denge sözleşmesi aidatı alabilir. Bu aidatı ödeyen kamu görevlileri söz konusu sözleşmeden aynı usul ve esaslar dahilinde yararlanır.” hükümleri ile aynı Toplu Sözleşmenin dördüncü bölümünün 7 nci maddesinde;

“Sosyal denge tazminatı süre uzatımı

Madde 7- (1) 4688 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinde yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

4688 sayılı Kanunun geçici 14'üncü maddesi 11.04.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup bu tarihte, 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan Bornova Belediyesi ile TÜM BEL-SEN arasında yapılan Toplu İş Sözleşmesi uygulanmaktadır. Adı geçen sözleşme uyarınca, bütün memurlara aylık ortalama net 1.140,83 TL ilave ödeme yapıldığı; memurlardan vekaleten müdürlük görevinde bulunup mevzuatta yer alan şartları sağlamaması veya atandığı müdürlük kadrosunun dolu olması nedeniyle zam ve tazminat farkını alamayanlara, vekalet ettikleri müdür kadrosu için öngörülen Özel Hizmet Tazminatı oranı (375 Sayılı K.H.K.'ye konu ek ödeme dahil) ile asli kadrosu karşılığında aldığı Özel Hizmet Tazminatı oranı arasındaki farkın vekalet yardımı adıyla brüt olarak ilaveten ödendiği; çocuklarından % 60 ve üzeri engel durumu olduğunu Resmi Sağlık Kurullarından alınan heyet raporu ile belgeleyen memurlara ise her ay engelli çocuk başına net 166,95 TL ilaveten ödendiği görülmüştür.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme uyarınca, sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'ü olup bu tutar 01.01.2016 – 30.06.2016 döneminde brüt 843,76 TL, 01.07.2016 – 31.12.2016 döneminde brüt 885,96 TL, 01.01.2017 – 30.06.2017 döneminde brüt 912,55 TL, 01.07.2017 – 31.12.2017 döneminde ise brüt 975,71 TL'dir.

3. Dönem Toplu Sözleşmede belirlenen tavan tutarı, Bornova Belediyesi ile TÜM BEL-SEN arasında yapılan ve 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesi uyarınca yapılmakta olan ortalama aylık ödemenin altında kaldığı için, 01.01.2016 –

31.12.2017 döneminde ödenecek sosyal denge tazminatı tutarının belirlenmesinde, Bornova Belediyesi ile TÜM BEL-SEN arasında yapılan ve 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesi uyarınca unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutarın tavan olarak esas alınması gerekmektedir.

Ancak, Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde, 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan TÜM BEL-SEN ile Bornova Belediyesi arasında yapılan Toplu İş Sözleşmesinde, sosyal denge tazminatının tavan tutarın üzerinde belirlendiği görülmüştür. Bu itibarla, tavan tutarın üzerinde sosyal denge tazminatının ödeneceğine dair sosyal denge tazminatı sözleşmesine hüküm konulması mevzuata aykırıdır.

Aşağıdaki tabloda, tavan tutarlar ile 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan TÜM BEL-SEN ile Bornova Belediyesi arasında yapılan Toplu İş Sözleşmesi uyarınca ödenen sosyal denge tazminatı tutarları verilmiştir.

Tablo 5:01.01.2016 – 31.12.2017 Arası Sosyal Denge Tazminatı ve Tavan Tutarları

	14.03.2012 - 15.05.2014 Dönemi Toplu İş Sözleşmesi Uyarınca Ödenen Ortalama Aylık Tutar (Tavan tutar hükmünde)	01.01.2016 - 31.12.2017 Dönemi Toplu İş Sözleşmesi Hükümleri
Bütün Memurlara	1.140,83 TL (Net)	1.345,83 TL (Net) (01.01.2016-31.12.2016) 1.451,01 TL (Net) (01.01.2017-31.12.2017)
	-	Yılda bir kez tüm memurlara tam teşekküllü check-up (Aynı Nitelikte Ödeme)
Dolu Müdür Kadrosuna Vekaleten Atanan ve/veya Vekalet Ücreti Alma Şartlarını Sağlamayanlara	Vekalet ettikleri müdür kadrosu için öngörülen Özel Hizmet Tazminatı oranı ile asli kadrosu karşılığında aldığı Özel Hizmet Tazminatı oranı arasındaki fark (Brüt) [Aylık Katsayısı: 0,076998 Yan Ödeme Katsayısı: 0,024416 (01.01.2014-31.12.2014)]	Vekalet ettikleri müdür kadrosu için öngörülen Özel Hizmet Tazminatı oranı ile asli kadrosu karşılığında aldığı Özel Hizmet Tazminatı oranı arasındaki fark (Brüt) [Aylık Katsayısı: 0,088817 Yan Ödeme Katsayısı: 0,028165 (01.01.2016-30.06.2016)] [Aylık Katsayısı: 0,093259 Yan Ödeme Katsayısı: 0,029574 (01.07.2016-31.12.2016)] [Aylık Katsayısı:0,096058 Yan Ödeme Katsayısı: 0,030462 (01.01.2017-30.07.2017)] [Aylık Katsayısı: 0,102706 Yan Ödeme Katsayısı: 0,032570 (01.07.2017-31.12.2017)]
Engelli Çocuğu Bulunanlara	166,95 TL (Net)	196,95 TL (Net) (01.01.2016-31.12.2016) 212,34 TL (Net) (01.01.2017-31.12.2017)

Kamu idaresi cevabında; "Kamu zararı olarak iddia edilen ödemeler, Belediyemiz ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinde iki ayrı ödeme maddesi dayanak gösterilerek tahakkuk ettirilmiştir (Madde 26- Sosyal Denge Tazminatı Ödemeleri / Madde 27- Enflasyon Farkı Ödemeleri).

4688 Sayılı Kanununun Geçici 14. Maddesinde "15/03/2012 tarihinden önce 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi kapsamındaki idareler ile ilgili sendikalar arasında toplu iş sözleşmesi, toplu sözleşme, sosyal denge sözleşmesi ve benzer adlar altında imzalanan sözleşmelerin uygulanmasına, söz konusu sözleşmelerde öngörülen sürelerin sonuna kadar devam edilebilir Anılan sözleşmelerin uygulanmasına devam edildiği dönem için 32 nci madde hükümleri çerçevesinde ayrıca sözleşme yapılamaz. Söz konusu sözleşmeleri 31/12/2015 tarihinden önce sona eren veya mevcut sözleşmeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra karşılıklı olarak feshedilen kapsama dahil idareler, sözleşmelerinin sona eriş veya fesih tarihini izleyen bir ay içinde sözleşmelerin sona erdiği veya feshedildiği tarih ile bu Kanunda öngörülen toplu sözleşme dönemi sonuna kadarki dönemle sınırlı olmak üzere üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri çerçevesinde sözleşme yapabilir. Ancak 32 nci madde uyarınca toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarın, unvanlar itibarıyla ilgili personele söz konusu sözleşmeler uyarınca yapılmakta olan ortalama aylık ödemenin altında kalması halinde; üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri esas alınarak 31/12/2015 tarihine kadar (2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme dördüncü bölüm 7 nci madde gereği "31.12.2015" ifadesi "31.12.2017" olarak değiştirilmiştir.) uygulanabilecek sözleşmelerde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanan sözleşme uyarınca unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutar tavan olarak esas alınabilir. Bu şekilde yapılacak ödemeler kazanılmış hak sayılmaz" denilmektedir. Belediyemiz ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesindeki iyileştirme ödemeleri de yukarıda ki yasal dayanak baz alınarak gerçekleştirilmiş ve kişi başı aylık net 1.140,83-TL. ödeme Belediyemizde sosyal denge ödemesi üst sınırı olarak 01.01.2016 tarihine dek uygulanmaya gelmiştir.

Belediyemiz bu rakamı (1.140,83-TL.) hukuki üst sınır olarak kabul etmiş ve 4688 Sayılı Kanununun Geçici 14. Maddesindeki tavan sınır muafiyetine bağlı kalarak, 01.07.2013 tarihinden 01.01.2016 tarihine kadar Toplu İş Sözleşmesinin 26. Maddesi gereği Ödenen Sosyal Denge Tazminatı miktarında hiçbir artış yapmadan sözleşmelerin uygulanmasını devam ettirmiştir.

Sayıştay Denetçilerimiz tarafından Kamu Zararı olarak iddia edilen toplam ödemenin diğer kalemi olan “Enflasyon Ödemeleri” konulu ödemelerin ([kişi başı aylık net 310,18-TL.] ve [Engelli çocuğu olanlar için aylık net 45,39-TL.] açıklanması noktasında ise;

Belediyemiz ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin Enflasyon Ödemeleri konulu 27. maddesinde “Bornova Belediyesi ile Tüm Bel-Sen arasında imzalanan toplu iş sözleşmelerinin mali hükümlerindeki son artışın 2013 / Temmuz ayında yapıldığı göz önüne alındığında, anılan tarihten yürürlükteki sözleşmenin sonlanma tarihine kadar (2015 / Aralık) oluşan TÜFE farkı da göz önüne alındığında, 01.01.2016 tarihinden geçerli olmak üzere her ay net 205-TL. enflasyon farkı ödemesi yapılır” denilmektedir. Yine aynı sözleşmenin 8/c maddesinde “İş bu sözleşmenin 26. Maddesinin “a”, “b” ve “d” bentleri kapsamında yapılan tazminat ödemelerine 15.01.2017 tarihinde TÜİK tarafından açıklanan, “Tüketici fiyatları Türkiye genel endeksi (TÜFE)’nde” 2017/Ocak ayı endeks sayısının, 2016/Ocak ayı endeks sayısına göre (bir önceki yılın aynı ayına göre) artışı oranında zam uygulanacaktır. Söz konusu zamlar 27. Maddedeki ödemelere ilave dilecektir.” denilmektedir. Sözleşmenin bu maddelerinden de anlaşılacağı üzere, Belediyemizde görev yapan ve 4688 Sayılı Kanun kapsamında olan personellere Toplu İş Sözleşmesine istinaden ödenen Sosyal Denge Tazminatı ödemelerinde son artış 14.03.2012 tarihinde imza altına alınan 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan sözleşmenin 7/A maddesine istinaden 01.07.2013 tarihinde yapılmıştır. O tarihten sonra sabit olarak tutulan Sosyal Denge Tazminatı tutarının Memurlarımıza sağladığı ekonomik fayda düzeyi Ülkemizdeki enflasyon nedeniyle zaman içinde ciddi oranda azalmıştır. TÜİK’in verileri kontrol edildiğinde, Temmuz 2013 ile Aralık 2015 arasındaki toplam TÜFE’nin % 20,23 olduğu görülecektir. Bu nedenle Belediyemiz, Personellerimizden ve Sendikalardan gelen talepler üzerine 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin 27. Maddesi ile artış yapılmayan dönemde oluşan % 20,23’lük Enflasyonda göz önünde bulundurularak, 01.01.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere % 18’lik bir Enflasyon Farkı ödemesi ([Kişi başı aylık net 205-TL.] ve [Engelli çocuğu olanlar için aylık net 30-TL]) ön görülmüştür. Daha sonra aynı sözleşmenin 8/C maddesi gereği 01.01.2017’de son bir yılda (Ocak 2016 / Ocak 2017 arası) oluşan enflasyon oranı kadar (%9,22) artış yapılmış ve enflasyon farkı ödemeleri kişi başı aylık net 310,18-TL. ’sına, engelli çocuğu olanlar için ise aylık net 45,39-TL. ’sına çıkarılmıştır. Belediyemizin bu artışlardaki yegane amacı, 4688 Sayılı Kanununun Geçici 14. Maddesi gereği bir nevi kazanılmış hak konumuna kavuşan aylık net 1.140,83-TL. sosyal denge tazminatı ödemesi ile aylık net 166,95-

TL. engelli çocuk yardımı ödemesi kalemlerinin ülkemizde oluşan enflasyon baskısı altında eriyip gitmesine mani olmak ve çalışanlarımızın mali haklarını muhafaza etme çabasından başka bir şey değildir. Bunun yanında 14.03.2012 tarihinde imzalanıp 4688 Sayılı Kanunun Geçici 14. Maddesi gereği bir nevi muafiyet kapsamında olan 14.03.2012 – 15.05.2014 yürürlük süreli sözleşmenin 7/A maddesinde “Bu Toplu İş Sözleşmesi 14/03/2012 tarihinde başlar, 15/05/2014 tarihinde sona erer. Bu Toplu İş Sözleşmesi’ndeki tüm maddi ödeme ve yardım kalemlerindeki rakamlara, 01.07.2013 tarihinden itibaren TÜİK tarafından açıklanacak, Temmuz/2013 ayına ait bültendeki “bir önceki yılın aynı ayına göre” belirtilecek TÜFE enflasyon oranı + 3 puan zam uygulanacaktır.” denilmektedir. Belirtilen sözleşmedeki hükümlerin 4688 Sayılı Kanunun Geçici 14. Maddesi gereği koruma altına alınan hüküm ve maddeler olduğu düşünüldüğünde, Belediyemizin yıllık TÜFE + 3 Puan artış yapma hakkının saklı olduğu ortaya çıkacaktır. Basit bir hesapla; 01.07.2013 – 01.01.2017 arasındaki TÜFE’nun %29,45 olduğu ve bu iki tarih arasındaki 3,5 yıllık dönem içinde yıllık +3 Puanında ilave edilerek (3,5 Yıl X 3 Puan = %10,5) hesaplandığında Belediyemizin 01.07.2013 – 01.01.2017 arası uygulayabileceği toplam artış oranının (enflasyon farkı oranının) % 39,95 olduğu ortadadır. Oysa Belediyemiz anılan dönem için, aylık net 1.140,83-TL. sosyal denge tazminatı ödemesi ile aylık net 166,95-TL. engelli çocuk yardımı ödemesi için sadece % 27,22 oranında artış yapmıştır. Yapılan işlemin (15.03.2012 öncesi imzalanan sözleşmedeki artış oranını geçmemek üzere sonraki yıllarda artış yapılabileceği) hukuken uygun olduğu Sayıştay Başkanlığı Başsavcılık Makamı’nın 52069121-225.4.2-182103 sayılı görüşü ile de teyit edilmiş durumdadır. Bu nedenlerle kamu hizmetinin asli unsuru olan Devlet Memurlarının mali haklarının Belediyemiz bütçe imkanları doğrultusunda sürdürülmesinde bir kamu zararı olmayacağı ve bu nedenle bir üst cümlede belirtilen miktarlardaki enflasyon farkı ödemesinden oluştuğu iddia edilen kamu zararı sorgusunun kaldırılmasını talep ediyoruz.

Belediyemiz özelinde mevcut durumla ilgili yukarıda yaptığımız açıklamalara ilaveten, aşağıdaki genel durumu belirtir hususlarında sorgu işlemi sırasında göz önünde bulundurulması daha sağlıklı olacaktır.

Belediyemiz ile sendika arasında imzalanan sözleşme 4688 Sayılı Kanunla birlikte Anayasamızın 90. Maddesi gereğince iç hukukta doğrudan uygulanması gereken ülkemizin tarafı olduğu uluslar arası sözleşmeler ve kararlarının gereği tam ve eksiksiz olarak yerine getirilmesi gereken Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çerçevesinde yapılmış olup, Anayasa’nın 90. Maddesinde de belirtildiği üzere ülkemizin taraf olduğu ve usulüne uygun bir

şekilde onaylanan uluslar arası sözleşmeler ile yasal mevzuatın çelişmesi halinde uluslar arası sözleşme hükümleri belirleyicidir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde, Avrupa Sosyal Şartı ve ILO'nun 87, 98 ve 151 sayılı sözleşmelerinde belirtildiği üzere kamu çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmek için işverenleri ile eşit koşullarda özgür biçimde toplu pazarlık yapıp sözleşme imzalaması en temel insan haklarından birisi olarak kabul edilmiş ve kamu görevlilerinin toplu sözleşme özgürlüğü hakkının; çalışanlar ve işveren arasındaki özgür toplu pazarlık hakkını herhangi bir kısıtlamaya tabi olmamak üzere güvenceye alan ILO'nun 98 sayılı sözleşmesinin 4. Maddesi başta olmak üzere ILO'nun 87 ve 151 sayılı sözleşmelerinde açıkça temel bir hak olarak tanımlanmıştır.

Sonuç olarak, ülkemiz Anayasasına göre iç hukukta mevcut yasal mevzuatın üzerinde doğrudan uygulanabilir nitelikte kabul edilen ILO sözleşmeleri ve sözleşmelerin tamamlayıcı unsur olarak kabul edilen komite kararlarında toplu iş sözleşmesinin sendikal örgütlülüğün ayrılmaz bir parçası olduğu, bu hakkın kullanımına yönelik herhangi bir engelleme veya kısıtlamanın ise sendikal örgütlülüğe müdahale niteliğinde olduğu belirtilmektedir.

Bu itibarla, savunma istenilen sorgu yazısında sendika ile belediyemiz arasında imzalanmış olan toplu iş sözleşmesi nedeniyle kamu görevlilerine yapılan mali ödemenin herhangi bir sınır ile kısıtlanmasının, kamu görevlilerinin en temel insan hakkı olan sendikal örgütlenme ve bu örgütlülüğün bir gereği olan toplu sözleşme hakkını özgür biçimde kullanmalarına müdahale niteliğindedir.

Netice itibariyle Anayasanın 90. Maddesi hükmü gereğince; Sayıştay tarafından kamu zararı iddiasıyla başlatılan iş bu sorguda temel alınması gereken hukuksal dayanakların başta ILO'nun onaylanarak usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan 87, 98 ve 151 sayılı sözleşmeleri ve bu sözleşmelere dayalı olarak verilen ILO denetim organlarının kararları olması gerekirken Anayasaya aykırı bir şekilde sadece mevcut yasal mevzuatta belirlenen miktar, süre vb. dikkate alınmıştır.

Anayasanın 90. Madde uygulamasını sorgu kapsamında yanlış değerlendirilmesinin bir başka göstergesi de Kamu kurumlarında çalışan kamu işçileri ile ilgili tanınan toplu sözleşme hakkının, hiçbir kısıtlama olmaksızın toplu sözleşme imzalayabiliyorken kamu hizmetinin asli unsuru olan memurların toplu sözleşme yapmak ve sosyal denge tazminatına ilişkin haklarını kısıtlamak hem eşitlik ilkesiyle hem de uluslar arası sözleşmelerle bağdaşmamaktadır.

Ayrıca 4688 sayılı yasanın 32 nci maddesinin 1 nci fıkrasında “27/06/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz.” düzenlemesine yer verildiği görülecektir. Bu düzenleme içerisinde memurlara yapılacak ödemeler bakımından herhangi bir sınırlama; tavan uygulaması getirilmemiştir.

Netice olarak işbu savunmaya konu ilgi sorgu hususuna ilişkin savunmalarımız ayrıntıları ile açıklandığı üzere; kamu zararı oluşmadığı sabit olduğundan sorguya konu kamu zararı tespitinin kaldırılmasını arz ve talep ederiz.” denilmiştir.

Sonuç olarak 4688 sayılı Yasanın 32'nci maddesinin 1'nci fıkrasında memurlara yapılacak ödemeler bakımından herhangi bir sınırlama; tavan uygulaması getirilmediği iddia edilmişse de; 23.08.2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin dördüncü bölümünün 1'inci maddesinde yer alan;

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YEREL YÖNETİM HİZMET KOLUNA İLİŞKİN TOPLU SÖZLEŞME

Sosyal denge tazminatı

Madde 1- (1) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanununun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür.” hükmü gereğince sosyal denge tazminatı ödemelerinde tavan uygulaması mevzuatta mevcuttur. Aynı Kanun'un geçici 14'üncü maddesinde yar alan;

“... Ancak 32 nci madde uyarınca toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarın, unvanlar itibarıyla ilgili personele söz konusu sözleşmeler uyarınca yapılmakta olan ortalama aylık ödemenin altında kalması halinde; üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri esas alınarak 31/12/2015 tarihine kadar uygulanabilecek sözleşmelerde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanan sözleşme uyarınca unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutar tavan olarak esas alınabilir...” hükümleriyle, uygulanan sözleşme uyarınca unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutarın tavan olarak esas alınabileceği belirtilmiş olup tavan tutarın belirlenmesinde fiilen ödenen tutarların esas alınması gerekmektedir. İlerideki tarihlerde gerçekleşecek enflasyon hesapları bahse konu tarihte fiilen ödenen bir tutar olmadığı için tavan tutarın belirlenmesinde esas tutulamaz.

Bu itibarla; tavan tutarının üzerinde sosyal denge tazminatının ödeneceğine dair sosyal denge tazminatı sözleşmesine hüküm konulması ve bu hükme dayanılarak tavan tutarının üzerinde ödeme yapılması mevzuata aykırıdır.

BULGU 5: Asıl Müdür Görevde Olduğu Halde Ayrıca Vekâleten Atama Yapılması ve Bu Şekilde Atananlara Sosyal Denge Sözleşme Hükümleri Uyarınca Ayrıca Vekâlet Ücretinin Ödenmesi

Belediye bünyesindeki bir takım müdürlüklerin kadroları dolu olduğu halde ve bu görevlerden herhangi bir geçici ayrılma da söz konusu olmadığı halde buralara ayrıca vekâleten müdür atandığı, bu şekilde atananlara Memur Toplu sözleşmesine konulan ve bu gibi kimseler

için vekâlet ücreti ödenmesini öngören düzenlemeler uyarınca vekâlet ücreti ödendiği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesinde: Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, aynı kurumdan ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekâlet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, göreve başladıkları tarihten itibaren vekâlet aylığı ödeneceği belirtilmiştir.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere memurun Kanunda sayılan hallerde geçici olarak görevinde bulunamaması veya kurumdan daimi olarak ayrılması halinde, yerine vekil ataması yapılabilecektir. Diğer bir deyişle görev başında bulunan memur yerine vekil atanması mümkün değildir.

Belediyede ise söz konusu Kanun hükmü hilafına aşağıdaki listede gösterildiği üzere görev başında bulunan bazı müdürlerin yerine vekâleten memur atandığı tespit edilmiştir, Söz konusu ödeme ise Tüm Bel-Sen ile Bornova Belediye Başkanlığı arasında imzalanan 01/01/2016 - 31/12/2017 yıllarına ilişkin Toplu Sözleşmenin 26'ncı maddesinin (c) bendindeki özet olarak ifade edilirse; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre çalışan ve vekâleten müdürlük görevinde bulunan ve yasal olarak 657 sayılı Kanunda belirtilen zam ve tazminat farkını alamayan personele ilave sosyal denge tazminatı niteliğinde vekâlet yardımı adıyla brüt olarak ödeneceği şeklindeki metne göre yapılmaktadır. Yukarıda yer alan mevzuat hükmü ve açıklamaları uyarınca böyle bir uygulamanın kabulü mümkün görünmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu vekalet ücreti ödemeleri Belediyemiz ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 01.01.2016 – 31.12.2017 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin 26/C maddesindeki, "Tüm Bel Sen üyesi, ya da üye olmayıp dayanışma aidatı ödeyen, 657 sayılı DMK'na göre çalışan ve vekaleten müdürlük görevinde bulunan (yıllık izin, rapor vb. ile 3 aya kadar ücretsiz izin durumlarındaki vekaletler hariç) personellerden, yasal olarak 657 sayılı kanunda belirtilen zam ve tazminat farkını alamayan personellere (ödeme şartlarını taşımaması veya ilgili müdürlük kadrosunun dolu olması vb.), vekalet ettikleri müdür kadrosu için öngörülen Özel Hizmet Tazminatı oranının (375 Sayılı K.H.K. 'ye konu ek ödeme dahil), asli kadrosu karşılığında aldığı Özel Hizmet Tazminatı oranından fazla olması halinde, aradaki farka tekabül eden miktar, 657 sayılı kanunda belirtilen zam ve tazminat farkı hesaplama usulü

ile hesaplanıp, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve bu görev fiilen yapıldığı sürece (yıllık izin, rapor, il dışı eğitim semineri vb. görevde olmayan süreler için ödeme yapılmaz), ilgili personele ilave sosyal denge tazminatı niteliğinde vekalet yardımı adıyla brüt olarak ödenir.” hükmüne istinaden tahakkuk ettirilip ödenen ücretlerdir. Söz konusu vekâlet ücreti ödemeleri yeni bir yardım kalemi olmayıp, Belediyemiz ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 14.03.2012 – 15.05.2014 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin 26/B maddesinin süre gelen halidir. Söz konusu maddede “Tüm Bel Sen üyesi, ya da üye olmayıp dayanışma aidatı ödeyen, 657 sayılı DMK’na göre çalışan ve vekaleten müdürlük görevinde bulunan (yıllık izin, rapor vb. ile 3 aya kadar ücretsiz izin durumlarındaki vekaletler hariç) personellerden, yasal olarak 657 sayılı kanunda belirtilen zam ve tazminat farkını alamayan personellere (ödeme şartlarını taşımaması veya ilgili müdürlük kadrosunun dolu olması vb.), vekalet ettikleri müdür kadrosu için öngörülen Özel Hizmet Tazminatı oranının (375 Sayılı K.H.K. ’ye konu ek ödeme dahil), asli kadrosu karşılığında aldığı Özel Hizmet Tazminatı oranından fazla olması halinde, aradaki farka tekabül eden miktar, 657 sayılı kanunda belirtilen zam ve tazminat farkı hesaplama usulü ile hesaplanıp, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve bu görev fiilen yapıldığı sürece (yıllık izin, rapor, il dışı eğitim semineri vb. görevde olmayan süreler için ödeme yapılmaz), ilgili personele vekalet yardımı adıyla brüt olarak ödenir.”denilmektedir. Yani madde hükmü 15.03.2012 tarihinden önce imzalanan bir sözleşme maddesi olup 4688 Sayılı Kanunun Geçici 14. Maddesine konu muafiyet kapsamında olduğu kabul edilmektedir. Söz konusu sözleşme maddesinin içeriğinde net bir şekilde “yasal olarak 657 sayılı kanunda belirtilen zam ve tazminat farkını alamayan personellere (ödeme şartlarını taşımaması veya ilgili müdürlük kadrosunun dolu olması vb.)” denilmektedir. Yani bu yardımın verilmesindeki ana amaç, vekâleten müdürlük görevini yürütüp, yasal hükümlerdeki engeller nedeni ile vekâlet ücreti alamayan personellere, yürüttükleri görevin ve aldıkları mali ve hukuki sorumluluğun karşılığı olan ve mevzuatta öngörülen miktarı geçmemek üzere vekâlet ücreti ödemesi yapılarak bu yolla kurumda çalışan vekil müdürlerimizin mali ve özlük hakkının muhafazasından ibarettir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından, 657 sayılı Kanuna göre asilde aranan şartları taşımadığı veya idari kadro dolu olduğu halde vekâleten atananlara vekâlet ücreti ödenmesinin yasal dayanağı olarak bahse konu toplu sözleşme hükmü gerekçe gösterilmektedir.

Ancak burada önemli olan asıl husus, uygulama bu haliyle kabul edildiğinde istenilen kadroya yeterli olmadığı halde bile istenilen kişilerin atanabilmesi suretiyle 657 sayılı Kanun'un

vekâlet şartlarının bertaraf edilmesi öte yandan yine aynı Kanun ile vekâleten atanan personele tanınan istihkaktan uygun olmayan personelin yararlandırılması şeklinde bir fiili ortam oluşturulmaktadır.

Uygulama bu haliyle yaygınlaştığında 657 sayılı Kanun'un öngördüğü vekâlet müessesesi sözleşme düzenlemek suretiyle tümüyle ortadan kaldırılmış olmaktadır. Bu ise dolaylı olarak kamu personel rejiminde kariyer ve liyakat sistemini de bertaraf eder niteliktedir. Netice itibariyle toplu sözleşme ile 657 sayılı Kanunun öngördüğü şartlar dışında vekâlet uygulamalarının mevzuata uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

BULGU 6: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgileri ilgili tapu idaresinden alınmamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; "*Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir*" hükmü bulunmaktadır. 2942 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde ise; "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır*" düzenlemesine yer verilmiştir. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise; "*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir*" düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde emlak vergisine konu taşınmazın

kamu kurumları tarafından kamulaştırılması halinde kamu kurumları, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde bu vergiden muaf oldukları için mükellefiyet ortadan kalkmaktadır. Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde ise kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden cezalı emlak vergisi tarh edilecektir. Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulmuş olup Tapu Daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirmekle yükümlü tutulmuştur. Kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleri nedeniyle emlak vergisinin mükellefi ve sorumlusu değişmekte, cezalı emlak vergisi tarhı söz konusu olabilmektedir. Ayrıca vergiye konu emlakın bu vergiden muaf kamu idareleri tarafından kamulaştırılması halinde ise muafiyet söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde; *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun *"Devamlı bilgi verme"* başlıklı 149'uncu maddesinde; *"Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasıllarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar"* düzenlemesine, *"Bilgi vermekten imtina edememek"* başlıklı 151'inci maddesinde de; *"Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere *"Özel Usulsüzlük Cezası"* kesileceği düzenlenmiştir.

Yukarda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguya istinaden Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve

Kadastro Genel Müdürlüğü Bilgi Teknolojileri Başkanlığına yazı yazılmış ve veri paylaşımının yapılması istendiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusunda Belediyenin gerekli önlemleri teminen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Bilgi Teknolojileri Başkanlığına yazı yazdığı ancak Tapu İdaresinden buna bir cevap verilmediği dolayısıyla Belediyenin kendisine düşen sorumluluğu yerine getirdiği ancak verinin sahibi durumundaki Tapu İdaresinin bu konuda gereken hassasiyeti göstermediği anlaşılmaktadır. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kaynağı olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla tapu idaresine kamulaştırma ve devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Emlak vergisinin beyana dayalı bir vergi olması nedeniyle bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemidir. Bu itibarla, 6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince tapu idarelerinin özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda belediyeleri bilgilendirmesi, sistemli ve zamanlı veri paylaşımı sağlanmasını teminen konunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yazılması, belediyeler tarafından ise bilgilendirme ve paylaşımların takibinin yapılarak emlak vergisinin mevzuat doğrultusunda tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: Taşınmazların Cins Tahsislerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde cins tashihi,

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir:

“(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda,

tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”

Yapılan taşınmaz denetimi sonucunda, idarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında Tapuda kayıtlı Belediye taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazların cins değişikliği ile ilgili Müdürlükçe halihazırda arşiv tasnifi ve çalışmalara başlanmış olup, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgileri uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulguda yer alan tespite iştirak edilmekle birlikte henüz düzeltici işlemler tamamlanmadığından bulguda yer alan iddia geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 8: Asansör Periyodik Kontrol Ücretlerinden Belediyeye Aktarılacak Kısımın Belirlenmemesi

Asansör periyodik kontrol ücretlerinin belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin Meclis Kararı alınmadığı, 14.11.2017 tarihinde yapılan protokolde periyodik kontrol ücretlerinin belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülmüştür.

24.06.2015 tarihli ve 29396 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliğinin 20’nci maddesinin ikinci fıkrasında;

“(2) A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10’unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır. İlgili idare bu miktarın dışında A tipi muayene kuruluşundan ilave gelir talebinde bulunamaz.” hükümleri yer almaktadır.

15.07.2015 tarihli ve 29417 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Asansör Periyodik Kontrolleri İçin Yetkilendirilecek A Tipi Muayene Kuruluşlarına Dair Tebliğin 17’nci maddesinin ikinci fıkrasında,

“(2) Bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edilecek olan periyodik kontrol ücretinin azami % 10’u, protokol yapılacak ilgili idareye aktarılır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve ilgili idare ile imzalanacak olan protokolde yer alır.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, asansör periyodik kontrol ücretinin belediyeye aktarılacak kısmının belediye meclisi tarafından belirlenmesi, belirlenen miktarın belediyenin A tipi muayene kuruluşu ile yapacağı protokolde yer alması gerekmektedir.

Bornova Belediyesinde yapılan incelemelerde, 03.10.2017 tarihli ve 298 sayılı Meclis Kararında, Belediye Başkanının asansör periyodik kontrolleri için A tipi muayene kuruluşu ile protokol yapmak üzere yetkilendirildiği, ancak asansör periyodik kontrol ücretinin belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin bir karar alınmadığı görülmüştür. 14.11.2017 tarihinde RoyalCert Belgelendirme ve Gözetim Hizmetleri A.Ş. ile asansör periyodik kontrollerine ilişkin protokol imzalanmış olup bu protokolde de asansör periyodik kontrol ücretinin belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle 14.11.2017 tarihinde imzalanan protokolde asansör periyodik kontrol ücretinin belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı; ancak Belediye ile ilgili firma arasında ek protokol çalışmaları yapıldığı, asansör periyodik bakım ücretlerinin %10 luk kısmının Belediyeye aktarılmasının sağlanması için gerekli iş ve işlemlere başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdarece gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Belediyenin Kiraya Verdiği Taşınmazların Kira Süresini Kira Süresi Sonunda İhaleye Çıkmadan Uzatması

Belediyenin sahip olduğu taşınmazlara ilişkin yapılan incelemede, taşınmazların kira süresinin bitiminde yeniden ihaleye çıkılmadığı ve kira sürelerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre yeni bir ihale yapılmaksızın bir yıl veya daha fazla süreyle uzatıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür." denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin (e) bendinde ;

"Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı ayni hak tesisine karar vermek." ,

"Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri" başlıklı 34'üncü maddesinin (g) bendinde;

"Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek." hükümleri bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir. Devlet İhale Kanunu'na göre kiraya verilen gayrimenkullerin, kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebileceği; Danıştay ve Sayıştay kararlarında da yer almaktadır.

Sayıştay Genel Kurulu, 21.1.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında; genel ve katma bütçeli idareler, özel idare ve belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından 2886 Sayılı Kanun'a göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya sona erdirilmesi konularında 2886 Sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğini belirtmiştir.

Danıştay 10. Dairesi'nin 19.12.1991 tarih ve 1989/2736 E., 1991/3850 K. sayılı ilamı;

"2886 Sayılı Devlet İhale Yasasının 64 üncü Maddesinde, bu yasa kapsamındaki idarelerin taşınır ve taşınmaz mallarını kiraya verme süreleri belirlenmiş olup; kira süresinin bitimi üzerine taşınmaz malın yeniden kiraya verilebilmesi, ancak yeniden ihale yapılması halinde mümkün bulunmaktadır. 2886 Sayılı Yasaya göre ihale yapma zorunluluğu yönünden taşınmaz malın "musakkaf olup olmaması önem taşımamaktadır."

Musakkaf yapıların kiralanması hususunu düzenleyen 6570 Sayılı Yasa da, 2886 Sayılı Yasadan kaynaklanan ihale yapma zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.” şeklindedir.

Kira süreleri bitiminde belediye taşınmazlarının kiracıları tarafından terk edilmemesi halinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesine göre işlem yapılmalıdır.

Belediye kira süresinin bitiminde kiracıya kiraladığı taşınmazı terk etmesini, aksi halde 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesindeki “*İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.*” hükmünün uygulanacağını ve kiranın bitim tarihi ile fiilen terk edilen süreye isabet eden kısım ile ilgili ecrimisil tahakkuk ettirileceği ve gerekli işlemlere başlanacağını belirten bir yazı tebliğ etmeli ve kiracı kira bitiminde boşaltmaz ise Kanun hükümlerini uygulamalıdır. Boşaltılan taşınmaz ihaleye çıkılarak kiraya verilmelidir.

Bornova Belediyesi, aşağıdaki tabloda ayrıntıları belirtilen ve 2886 sayılı Kanun'a göre ihale yoluyla kiraya verilen taşınmaz mallarını kira süresi sonunda sözleşme süresini uzatarak aynı kişilere ihale yapılmaksızın kiralamaya devam etmiştir. Belediyenin, kira süresi biten taşınmazlarla ilgili gerekli işlemleri mevzuatta öngörüldüğü şekilde yapması gerekmektedir.

Tablo 6: 2886 Sayılı Kanuna Göre İhale Yoluyla Kiraya Verilen Taşınmazlar

Sıra No	Taşınmaz No	Taşınmaz Adresi	Taşınmaz Cinsi	Taşınmaz Yüzölçümü (m ²)	Kira Süresi
1	1220	Pınarbaşı Kemalpaşa Mahallesi 7086/2 Sokak No: 7 (20 pafta 2481 parsel)	Açık Alan + Depolama Yeri	2438	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
2	1692	Çamdibi 5233 Sokak	ATM Yeri	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
3	391	Erzene Mahallesi Fevzi Çakamk Caddesi (Merkez Tansaş Karşısı)	Büfe	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
4	1989	Ergene Mahallesi 554 Sokak No: 7D	WC	38,5	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
5	1585	Erzene Mahallesi 2. Sokak No: 4A	Kafeterya	90,77	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
6	1864	Rafetpaşa Mahallesi 5356 Sokak No: 34/A	Büfe + Açık Alan	8,00 (büfe) 100,00 (açık alan)	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl

7	1868	Çamdibi 5233 Sokak	ATM Yeri	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
8	1508	Kazım Dirik Mahallesi Süvari Caddesi No: 7/1	Çay Bahçesi	288,00 (kapalı alan) 1591,00 (açık alan)	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
9	1863	Erzene Mahallesi Gençlik Caddesi No: 24/A	Büfe	5,29	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
10	1668	Evka 4 Mahallesi 1022 Sokak No: 1	Kafeterya + Restoran (içkili)	250	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
11	1875	Erzene Mahallesi 126/4 Sokak No: 2/1 4. Sanayi Sitesi	Büfe	23	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
12	1697	Çamdibi 5233 Sokak No: 44 Kapalı Pazar Yeri 2. Kat 6 Nolu Bağımsız Bölüm No: 205	Dükkan	19,08	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
13	1876	Çamdibi 5233 Sokak	ATM Yeri	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
14	2056	Çamdibi 5233 Sokak	ATM Yeri	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
15	1698	Çamdibi 5233 Sokak No: 44 Kapalı Pazar Yeri 2. Kat 7 Nolu Bağımsız Bölüm No: 206	Dükkan	13,12	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
16	2051	Ergene Mahallesi 554 Sokak No: 7B	WC	38,5	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
17	2053	Çamdibi 5233 Sokak	ATM Yeri	6	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
18	1674	Serintepe Mahallesi 4325 Sokak No: 10B	Çay Bahçesi + Kafeterya	637,65	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl
19	1813	Rafetpaşa Mahallesi 5373 Sokak No: 29	Kafeterya	93	3 (üç) yıl + 1 (bir) yıl
20	1811	Ergene Mahallesi 452 Sokak No: 11	WC	15	1 (bir) yıl + 1 (bir) yıl

Kamu idaresi cevabında; Tabloda listelenen taşınmazların kiralama işlemleri detaylı bir şekilde açıklanmış ve açıklamada yine özetle

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 339'uncu maddesinde konut ve çatılı işyeri kiralarna ilişkin hükümlerin, bunlarla birlikte kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanacağı, kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun

yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümlerin uygulanacağı; aynı Kanun'un 347'nci maddesinde Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşmenin aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılacağı, kiraya verenin, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyeceği, ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği hükümlerinin yer aldığı; bu düzenlemelerin ise kira şartnamelerine de eklendiği;

“Kiralarda sözleşme süresi” başlıklı Devlet İhale Kanununun 64'üncü maddesine göre kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı, konu ile ilgili İçişleri Bakanlığı'nın 15/11/2005 tarih 2005/119 sayılı genelgesinde Belediyelerin sahip oldukları taşınmazları 2886 sayılı Kanun kapsamında ihale ile kiraya vermelerinin bu sözleşmelerin özel hukuk akdi niteliğini ortadan kaldırmadığı, Musakkaf yapılar bakımından 6098 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerine göre değerlendirme yapılması gerektiği açıklanmış ve devamında Borçlar Kanunu hükümlerine göre değerlendirmeleri içeren örnek mahkeme kararları ek olarak sunulmuştur.

Sonuç olarak Belediyelerin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan gayrimenkullerin kiraya verilmesi konusunda Belediye ile kiralayan arasındaki ihtilaflarda genel hukuk hükümleri çerçevesinde Borçlar Kanunu'nun ilgili hükümlerinin geçerliliğinde bir sorun bulunmamaktadır. Ancak kiraya verme işlemlerinde idareler tarafında uyulması gereken mevzuat kapsamında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine de uyulması gerekmektedir. Bu kapsamda Borçlar Kanunu hükümlerine göre Belediyeler kiralama işlemlerini ihalesiz yapabilir anlamının çıkarılması mümkün değildir. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'nci maddesi uyarınca belediye meclislerine 10 yıla kadar kiraya verme, aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca da belediye encümenine 3 yıla kadar kiraya verme yetkisi tanınmıştır. 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre kiralamanın azami süresi (turizm amaçlı olanlar hariç) 10 yıldır. Kamu görevlileri ve idareleri genel hüküm niteliğindeki Borçlar Kanunu hükümleri ile buna dair düzenlemeleri kira şartnamelerine koymak suretiyle kamuya ilişkin çalışma düzeni getiren 5393 sayılı Kanun ve 2886 sayılı Kanun hükümlerini uygulamaktan imtina edemezler. Bu itibarla belediye encümenleri 3 yıldan fazla, belediye encümenleri de 10 yıldan fazla kiraya verme işlemleri yapamazlar ve kiraya verilen gayrimenkullerin kira süresi sonunda tekrar kiraya verilebilmeleri, ancak yeniden ihale çıkılmasıyla mümkündür.

BULGU 10: Belediye Taşınmazlarının Tahsisine İlişkin Hatalı Uygulamalar

Bornova Belediyesi'nce mülga 1580 Sayılı Belediye Kanunu uyarınca encümen kararları ile belediyeye ait taşınmazların amatör spor kulüplerine süresiz olarak tahsis edildiği ve yine belediyeye ait taşınmazların belediye meclisi ile tahsis yapılabilecek kamu idareleri arasında sayılmayan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına tahsis işleminin gerçekleştirildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d)Kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür... " denilmektedir.

İfade edilen mevzuat hükmü çerçevesinde; belediyeler kendi mülkiyetindeki taşınmazları sadece asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere belediye meclisi kararı ve süresi yirmi beş yılı geçmemek koşulu ile mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilirler. Dolayısıyla amatör spor kulüplerine ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına tahsis mümkün görülmemektedir. Ancak aşağıdaki tabloda ayrıntısı görüleceği üzere 13 adet taşınmazın mevzuata aykırı olarak söz konusu kuruluşlara tahsis edildiği görülmüştür. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinin e bendinde; *"tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına"* karar verme görev ve yetkisinin Belediye Meclisinde olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla aşağıdaki tabloda ayrıntısı belirtilen kamu hizmeti ile bağlantısı olmayan mevzuata aykırı taşınmaz tahsislerinin kaldırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Tablo 7: Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına ve Amatör Spor Kulüplerine Tahsis Edilen Taşınmazlar

Sıra No	Menkul Kodu	Menkul Adı	Mahalle Adı	Açıklama
---------	-------------	------------	-------------	----------

1	770	5301/1 Sokak Çamdibi Gücü Spor Kulübü Binası	Barbaros Mah.	Çamdibi Gücü Spor Kulübü. 22.07.1993 Tarih 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsis Edildi.
2	1555	Bornova 3. Sanayi Sitesinde 411. Sokak No:49	Kazımdirik Mah.	Bornova 3. Sanayi Sitesinde 411. Sokak No:49 Adresinde Bulunan Bina 4 Yılığına Bornova Oto Tamircileri Ve Sanatkarları Odasına 05.05.2015 tarih ve 72 Sayılı Meclis Kararı İle Tahsis Edildi.
3	1575	Taşdemirler İş Merkezi (Kat:3 Bağımsız Bölüm:13)	Erzene Mah.	Taşdemirler İş Merkezi (Kat:3 Bağımsız Bölüm:13) (303) 06.07.2010 Tarih ve 134 Sayılı Meclis Kararı İle 5 Yılığına Bornova Ziraat Odası Başkanlığı'na Tahsis Edildi.
4	1576	Taşdemirler İş Merkezi (Kat:3 Bağımsız Bölüm:14)	Erzene Mah.	Taşdemirler İş Merkezi (Kat:3 Bağımsız Bölüm:14) (304) 05.01.2015 Tarih ve 251 Sayılı Meclis Kararı İle Bornova Ziraat Odasına 5 Yılığına Tahsis Edildi
5	1614	İçtaş Binası B Blok 3. Kat Bağımsız Bölüm:20 (302)	Ergene Mah.	İçtaş Binası B Blok 3.Kat Bağımsız Bölüm:20 (302) Esnaf Ve Sanatkarlar Odasına 5 Yıl Süre İle Tahsisli 05.01.2015 Tarih 250 Sayılı Meclis Kararı
6	1616	İçtaş Binası B Blok 3.Kat Bağımsız Bölüm:22 (304)	Ergene Mah.	İçtaş Binası B Blok 3.Kat Bağımsız Bölüm:22 (304) Esnaf Ve Sanatkarlar Odasına 5 Yıl Süre İle Tahsisli. 05.01.2015 Tarih 250 Sayılı Meclis Kararı
7	1618	İçtaş Binası B Blok 3. Kat Bağımsız Bölüm:24 (306)	Ergene Mah.	İçtaş Binası B Blok 3. Kat Bağımsız Bölüm:24 (306) Esnaf Ve Sanatkarlar Odasına 5 Yıl Süre İle Tahsisli. 05.01.2015 Tarih 250 Sayılı Meclis Kararı
8	1620	İçtaş Binası B Blok 3.Kat Bağımsız Bölüm:26 (308)	Ergene Mah.	İçtaş Binası B Blok 3.Kat Bağımsız Bölüm:26 (308) Esnaf Ve Sanatkarlar Odasına 5 Yıl Süre İle Tahsisli 05.01.2015 Tarih 250 Sayılı Meclis Kararı.
9	1679	Altındağ Spor Kulübü	Birlik Mah.	Altındağ Spor Kulübü 22.07.1993 Tarih ve 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsisli. 07.02.2015 Tarih 935 Sayılı Başkanlık Oluru İle Spor İşleri Müdürlüğü Kullanımına Verilmiştir. Halen Altındağ Spor Kulübü tarafından kullanılmaktadır.
10	1717	Altınok Spor Kulübü Eğitim Merkezi	Rafet Paşa Mah.	Altınok Spor Kulübü Eğitim Merkezi (2 Katlı Bina 5145 Sk.No:36) 22.07.1993 Tarih ve 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsisli. 07.02.2015 Tarih 935 Sayılı Başkanlık Oluru İle Spor İşleri Müdürlüğü Kullanımına Verilmiştir. Halen Altınok Spor Kulübü tarafından kullanılmaktadır.
11	1728	Altınay Ceylan Futbol Okulu	-	Altınay Ceylan Futbol Kulübü 22.07.1993 Tarih 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsisli
12	1729	Bornova Spor Kulübü	Kazımdirik Mah.	Bornova Spor Kulübü 22.07.1993 Tarih 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsisli
13	1730	Çamdibi Yavuz Spor Kulübü	Tuna Mah.	Çamdibi Yavuz Spor Kulübü 22.07.1993 Tarih 666 Sayılı Encümen Kararı İle Tahsisli. . 07.02.2015 Tarih 935 Sayılı Başkanlık Oluru İle Spor İşleri Müdürlüğü Kullanımına Verilmiştir. Halen Çamdibi Yavuz Spor Kulübü tarafından kullanılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevanında Amatör spor kulüplerine yapılan tahsisli taşınmazlardan birinci sıradaki 770 Taşınmaz numaralı tahsisli binanın yıkılmak sureti ile tahliye edildiği, diğerlerinin 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kanunu hükümlerine uygun olmaması sebebi ile öncelikle Meclis Kararı alınmak sureti ile

iptal edilerek, kiralanabilir olanların kiralama yöntemi ile kiraya verileceği, kalanların ise tahliye süreçlerinin başlatılacağı,

Yine Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazların da 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kanunu hükümlerine uygun olmaması sebebi ile öncelikle Meclis Kararı alınmak sureti ile iptal edilerek, ardından ortak Eğitim ve Sosyal Hizmet faaliyetleri kapsamında projelendirilip 5393 sayılı Belediye kanununun 15'inci maddesinin "I" bendine göre İçişleri Bakanlığı'nın onayına sunulmak üzere meclis kararına bağlanıp tahsis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu hizmeti ile bağlantısı olmayan kurum ve kuruluşlara mevzuata aykırı taşınmaz tahsislerinin kaldırılması İdarece de kabul edilmiş olmakla ve bu doğrultuda gerekli işlemlerin başlatılacağı belirtilmekle birlikte henüz düzeltici mahiyette biri işlem de bulunulmamıştır.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ BİLANÇOSU (3 YILLIK)****AKTİF**

		2015	2016	2017
1	DONEN VARLIKLAR	96.542.952,59	105.638.564,49	115.079.106,55
10	Hazir Degerler	10.527.893,22	5.860.078,12	8.771.039,42
100	Kasa Hesabi	,00	,00	,00
101	Alinan Çekler Hesabi	,00	,00	,00
102	Banka Hesabi	8.866.833,94	5.038.835,78	7.777.490,08
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	,00	-113.289,72	-688.992,48
104	Proje Özel Hesabi	113.510,78	104.688,65	147.629,87
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabi (-)	,00	,00	,00
108	Diger Hazir Degerler Hesabi	,00	,00	,00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabi	1.547.548,50	829.843,41	1.534.911,95
11	Menkul Kıymet ve Varliklar	,00	,00	,00
12	Faaliyet Alacaklari	78.042.207,58	91.844.508,48	98.243.005,81
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	15.516.111,78	37.644.984,37	633.804,55
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	55.798.650,09	48.003.311,65	91.676.736,60
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	2.661.935,48	2.130.702,23	3.928.037,62
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	4.065.510,23	4.065.510,23	2.004.427,04
127	Diger Faaliyet Alacaklari Hesabi	,00	,00	,00
13	Kurum Alacaklari	,00	,00	,00
14	Diger Alacaklar	15.351,88	802.209,54	13.984,20
140	Kisilerden Alacaklar Hesabi	15.351,88	802.209,54	13.984,20
15	Stoklar	7.182.228,71	5.778.410,87	7.044.876,20
150	Ilk Madde Ve Malzeme Hesabi	7.182.228,71	5.778.410,87	7.044.876,20
16	On Odemeler	775.271,20	1.353.357,48	1.006.200,92
160	Is Avans Ve Kredileri Hesabi	,00	,00	,00
161	Personel Avanslari Hesabi	,00	,00	,00
162	Bütçe Disi Avans Ve Krediler Hesabi	748.131,20	910.382,28	972.570,92
165	Mahsup Dönemine Aktarilan Avans Ve Krediler Hesabi	27.140,00	442.975,20	33.630,00
18	Gelecek Aylara Ait Giderler	,00	,00	,00
19	Diger Donen Varliklar	,00	,00	,00
191	Indirilecek Katma Deger Vergisi Hesabi	,00	,00	,00
2	DURAN VARLIKLAR	489.168.035,72	531.427.728,16	532.277.625,96
21	Menkul Varliklar	,00	,00	,00
22	Faaliyet Alacaklari	2.067.354,46	8.681.304,06	1.859.452,47
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	,00	254.723,54	28.157,00
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	2.067.354,46	8.426.580,52	1.831.295,47
23	Kurum Alacaklari	,00	,00	,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

24	Mali Duran Varlıklar	29.429.282,93	35.670.737,81	45.256.622,01
240	Mali Kuruluslara Yatirilan Sermayeler Hesabi	13.730.106,35	15.269.336,83	17.841.654,34
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluslara Yatirilan Sermaye	15.699.176,58	20.401.400,98	27.414.967,67
25	Maddi Duran Varlıklar	457.671.398,33	487.075.382,14	485.129.182,13
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	77.422.970,13	77.911.156,17	191.423.627,09
251	Yeralti Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	51.822.492,60	67.247.931,09	74.415.279,89
252	Binalar Hesabi	378.272.583,37	419.218.577,56	296.481.359,98
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	4.947.082,58	5.580.789,16	6.162.980,84
254	Tasitlar Hesabi	7.317.368,48	7.861.847,51	8.973.188,36
255	Demirbaslar Hesabi	15.233.793,26	17.706.768,47	19.665.365,20
257	Birikmis Amortismanlar Hesabi (-)	-	-	-
258	Yapılmakta Olan Yatirimlar Hesabi	112.555.689,83	125.029.311,70	134.794.758,14
258	Yapılmakta Olan Yatirimlar Hesabi	35.210.797,74	16.577.623,88	22.802.138,91
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	,00	,00	,00
260	Haklar Hesabi	1.965.981,92	2.634.287,57	3.303.147,63
268	Birikmis Amortismanlar Hesabi (-)	-1.965.981,92	-2.634.287,57	-3.303.147,63
28	Gelecek Yillara Ait Giderler	,00	,00	,00
29	DİGER DURAN VARLIKLAR	,00	304,15	32.369,35
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	1.522.937,65	1.692.500,08	2.034.162,47
299	Birikmis Amortismanlar Hesabi (-)	-1.522.937,65	-1.692.195,93	-2.001.793,12
AKTİF TOPLAMI :		585.710.988,31	637.066.292,65	647.356.732,51

9	NAZIM HESAPLAR	163.210.250,32	67.939.592,64	27.202.057,28
91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	23.998.913,74	23.542.953,54	25.097.443,66
910	Teminat Mektuplari Hesabi	23.998.913,74	23.542.953,54	21.103.107,66
914	Verilen Teminat Mektuplari Hesabi	,00	,00	3.994.336,00
92	Taahhut Hesaplari	139.211.336,58	44.396.639,10	2.104.613,62
920	Gider Taahhütleri Hesabi	139.211.336,58	44.396.639,10	2.104.613,62
NOTLAR TOPLAMI :		163.210.250,32	67.939.592,64	27.202.057,28

PASİF

		2015	2016	2017
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	50.231.935,21	49.231.416,35	52.592.663,93
30	Kısa Vadeli İc Mali Borçlar	3.350.647,44	8.196.472,30	11.510.098,36
300	Banka Kredileri Hesabi	3.350.647,44	8.196.472,30	11.510.098,36
31	Kısa Vadeli Dis Mali Borçlar	,00	,00	,00
32	Faaliyet Borçlari	21.691.351,36	23.601.163,61	26.682.310,62
320	Bütçe Emanetleri Hesabi	21.691.351,36	23.601.163,61	26.682.310,62
33	Emanet Yabancı Kaynaklar	6.150.321,78	5.151.576,12	7.966.629,09
330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	499.698,33	1.033.240,76	1.774.247,19
333	Emanetler Hesabi	5.650.623,45	4.118.335,36	6.192.381,90
34	Alınan Avanslar	,00	,00	,00
36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yukumlulukler	2.534.777,96	2.584.696,99	3.669.169,64
360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	1.244.121,96	1.174.512,42	1.321.367,45
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	921.861,36	1.068.578,83	1.285.227,26

T.C. Sayıştay Başkanlığı

362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	368.794,64	289.871,50	422.053,40
363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	,00	51.734,24	81.254,99
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	,00	,00	559.266,54
37	Borç ve Gider Karşılıkları	15.961.628,21	8.075.663,32	121.371,24
372	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabi	15.934.467,79	7.999.820,89	,00
379	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabi	27.160,42	75.842,43	121.371,24
38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	543.208,46	1.621.844,01	2.643.084,98
380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabi	,00	104.995,70	175.955,40
381	Gider Tahakkukları Hesabi	543.208,46	1.516.848,31	2.467.129,58
39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	,00	,00	,00
391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	,00	,00	,00
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.594.265,04	15.137.159,45	30.272.717,82
40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	3.406.490,09	7.044.114,48	11.682.606,04
400	Banka Kredileri Hesabi	3.406.490,09	7.044.114,48	11.682.606,04
41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	,00	,00	,00
43	Diğer Borçlar	,00	,00	838.899,88
438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	,00	,00	838.899,88
44	Alınan Avanslar	,00	,00	,00
47	Borç ve Gider Karşılıkları	8.941,67	7.094.360,20	16.052.082,03
472	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabi	,00	7.061.050,25	15.995.374,20
479	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabi	8.941,67	33.309,95	56.707,83
48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	178.833,28	998.684,77	1.699.129,87
480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabi	,00	332.486,47	505.415,33
481	Gider Tahakkukları Hesabi	178.833,28	666.198,30	1.193.714,54
49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	,00	,00	,00
5	OZ KAYNAKLAR	531.884.788,06	572.697.716,85	564.491.350,76
50	Net Değer/Sermaye	410.942.416,30	428.376.451,97	468.912.598,42
500	Net Değer Hesabi	410.942.416,30	428.376.451,97	468.912.598,42
51	Değer Hareketleri	,00	,00	,00
52	Yeniden Değerleme Farkları	,00	,00	,00
57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	93.532.051,71	103.508.336,09	84.836.719,54
570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	93.532.051,71	103.508.336,09	84.836.719,54
58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	,00	,00	,00
59	Donem Faaliyet Sonuçları	27.410.320,05	40.812.928,79	10.742.032,80
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	27.410.320,05	40.812.928,79	10.742.032,80
	PASİF TOPLAMI :	585.710.988,31	637.066.292,65	647.356.732,51

9	NAZİM HESAPLAR	163.210.250,32	67.939.592,64	27.202.057,28
91	Nakit Disi Teminat ve Kisilere Ait Menkul Kıymet H	23.998.913,74	23.542.953,54	25.097.443,66
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabi	23.998.913,74	23.542.953,54	21.103.107,66
915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabi	,00	,00	3.994.336,00
92	Taahhüt Hesapları	139.211.336,58	44.396.639,10	2.104.613,62
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabi	139.211.336,58	44.396.639,10	2.104.613,62
	NOTLAR TOPLAMI :	163.210.250,32	67.939.592,64	27.202.057,28

BORNOVA BELEDİYESİ 2017 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (3 YILLIK)

Hes Kodu	Kd1	GİDERİN TÜRÜ	2015 Yılı	2016 Yılı	2017 Cari Yıl
630	1	Personel Giderleri	43.467.325,08	45.961.272,86	51.779.036,65
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderle	6.285.096,75	7.459.291,70	8.258.063,40
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	99.256.087,29	123.373.875,49	141.795.743,16
630	4	Faiz Giderleri	0,00	3.413.994,45	4.206.974,75
630	5	Cari Transferler	5.464.927,88	6.750.746,19	7.119.339,97
630	7	Sermaye Transferleri	2.412.598,63	38.360,63	2.811.785,30
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.363,70	8.312,03	9.851,30
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderle	19.823.160,41	7.552.257,40	758.771,35
630	13	Amortisman Giderleri	15.925.727,46	13.497.333,82	10.783.662,68
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	7.299.832,73	11.277.348,12	11.695.659,47
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	111.235,97	12.352.172,13
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	21,00	0,00	0,00
630	99	Diğer Giderler	18,62	814,00	0,00
:		GİDERLER TOPLAMI	199.936.159,55	219.444.842,66	251.571.060,16

Hes Kodu	Kd1	GELİRİN TÜRÜ	2015 Yılı	2016 Yılı	2017 Cari Yıl
600	1	Vergi Gelirleri	92.776.052,51	110.224.641,80	108.539.227,72
600	3	Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.682.855,42	5.778.829,77	12.830.008,31
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	12.547.141,76	9.685.414,86	101.958,15
600	5	Diğer Gelirler	115.337.876,85	131.615.577,50	138.737.597,65
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.553,06	2.627.699,31	946.179,20
600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali O	0,00	325.608,21	1.158.121,93
		GELİRLER TOPLAMI	227.346.479,60	260.257.771,45	262.313.092,96
		FAALİYET SONUCU	27.410.320,05	40.812.928,79	10.742.032,80